

PROJEKT ÖSSZEFOGLALÓ

Hatalmas küzdelem árán vállaltuk az 1956-os évektől a kádári Magyarországon a vallási szerepet, és a legnagyobb reménytelenségben is az életre bátorítottuk az embereket.

Az akkori ideológiával – a lelkiismeretünkre hivatkozva mi a katonáskodásmegtagadókkal katonai szolgálat megtagadásért börtönt vállalva – szemben álltunk. Történelmünk korai szakaszából, e rendkívüli közösség életéből csupán néhány fénykép és dokumentum maradt fenn. Tervünk 1-3 könyv megírása, amely a „Katonai szolgálat megtagadása Magyarországon” témát dolgozza fel.

A megemlékezés közös felelősségünk, és soha el nem felejtendő örökségünk. Azt kívánjuk, hogy soha többet ne nyerhessen teret sem országban, sem a világban olyan eszme, amely a polgárait csupán vallásuk, származásuk vagy bőrszínük alapján kirekeszti, korlátokkal elkülöníti, megkülönböztetésre kényszeríti, mert a múltunk súlyos teher a történelmünkben.

Ez a rendkívüli csoport, történelmi pillanatot is megélt közösség története, akik a lelkiismeretükre hallgatva döntenek. Bemutatja, mi történt a 60-as, 70-es, 80-as 90-es években a Tanúk szemszögéből. Világszemléletünk, emberségünk, szociális érzékenységünk és bátorságunk erőt és reményt adott egy olyan történelmi korszakban, amikor egyértelmű volt, hogy nincs, nem lehetett más ideológia. Közösségünknek mégis volt ereje az élet értelméről, és a jövőről beszélni. Nagyon érdekes, hogy a házankénti prédikáló munkánkban nem a halálról beszéltünk, hanem az életre bátorítottuk az embereket, reményt adtunk. Csodálatra méltó hittársaink bátorsága, és hiszem, hogy tudnia kell a világnak arról, hogy valaha élt egy ilyen közösség Magyarországon, akik követték a törvényt: „szeressétek ellenségeiteket”. Fegyházbüntetést-, börtönbüntetést-, fogházbüntetést is elszenvedve és, ha kellett életük árán is vállalták a Krisztusi törvény betartását.

Az Európai Tanács is állást foglalt, és a szakértője kijelentette: „a kisebbségek jogát meg kell védeni a többséggel szemben is, még akkor is, ha a kisebbség nem tűnik szimpatikusnak a többség számára. Az újabb vallások képviselőinek is joga van a szabadsághoz.” (Erik Jürgens)

A könyv jellegzetessége lehet az a nagyon gazdag képi világ, ami bemutatja az emberi hitet, és az elveinkhez való ragaszkodást.

A még élő, mintegy ~380 személyt szólítjuk meg, azokat, akik vállalkoznak rá (eddig már több mint 120 fő van, aki vállalta az interjút), és az életének egyes szakaszait dolgozzuk fel egy rövid életrajzban, különböző szemszögből, a fellelhető archív fotókból úgy, hogy közben alakul ki a könyv végleges formája.

Szaklektornak felkértük Prof. Dr. Szita Szabolcs történészt, kutatót, aki örömmel vállalta a feladatot, valamint B. Tóth Erika MR1 szerkesztőriporter tudósítót, újságíró asszonyt és Dr. Takó Sándor egyetemi oktatót, jogászt, rendezőt, producert, akik örömmel segítik a munkánkat.

Miért fontos, hogy megismerjük ezen emberek életrajzát az „Élet és Mű Egységben” - könyvsorozatban? Mert szeretnénk, ha megértenének bennünket. Jézus a mindenkire, még az ellenségre is kiterjedő szeretetet hirdette, és élte. Értékesnek látott minden embert! Élet és mű egységben volt.

Mi is megértettük Jézus új parancsát, és annak azt a mozzanatát, amely az ellenségszeretet és erőszakmentesség kemény követelményét támasztotta velünk szemben. Engedtük, hogy a lelkiismeretünk vezessen, ami olyan halkán szólt hozzánk, hogy könnyedén elnyomhattuk volna, ugyanakkor olyan tisztán csengett, hogy lehetetlen volt nem felismerni.

A börtönben értettük meg, hogy az igazi gazdagság az egy életérzés; az elmében és a szívben lakozó boldogság, öröm, szeretet és derű. Ebből

a gazdagságból kaptunk, s adtunk... Ezt láttuk,... és megtapasztaltuk: élet és mű egységben volt.

A tisztességes és a becsületes élet legbiztosabb útja az, hogy azok legyünk, aminek látszunk. Mi a világon élő katonáskodásmegtagadókkal és családjaikkal együtt építettünk, szolgáltunk, és jobbá tettük a világot. Életünk, hűségünk és kitartásunk az emberiség javát szolgálja. Vágyunk arra, hogy a bibliai igazság és igazságosság törvénye érvényesüljön minden nép között az egész földbolygón Istenünk dicsőségére. Élet és mű egységben van.

„Mindent el lehet venni egy embertől, egyetlen dolog kivételével; ez pedig a végső emberi szabadság – az, hogy bármilyen körülmények között is megválassza a hozzáállását, a saját útját.” - Viktor Frankl

Érdekes, hogy ebben a formában a katonai szolgálat megtagadás történetét eddig még nem dolgozták fel, még nem írta meg senki. Biztos, hogy kell egyfajta érzékenység vagy valamiféle közös hullámhossz ahhoz, hogy valaki belekezdjen ebbe a történetbe. Most mi itt vagyunk.

A könyv címe:

ÉLET ÉS MŰ EGYSÉGBEN

I-III kötetben.